

Gospodarski načrt za leto 1970

Ob koncu vsakega leta sestavljajo podjetja programe za naslednje enoletno obdobje. Tak program vsebuje vse osnovne komponente dela tako za podjetja kot celoto, kot tudi za vsako posamezno funkcijo oziroma enoto podjetja.

Gospodarski načrt predstavlja pomembno poslovno odločitev kolektiva za precej dolgo obdobje. Pri sestavljanju sodelujejo vse strokovne službe, oziroma se upoštevajo vsi elementi in faktorji (notranji in zunanji), ki lahko vplivajo na poslovanje podjetja v enoletnem obdobju.

Gospodarski načrt mora biti izdelan oziroma potrjen od delav-

konkurenčnih pogojev na prodajnem trgu ter poslabšanju pogojev nabave, kar nam v znatni meri zmanjšuje naše poslovne učinke, vendar kar zadeva zunanje pogoje poslovanja ne moremo biti za leto 1970 nič večji optimisti.

Problem nelikvidnosti prav gotovo ne bo rešen takoj, ampak se bo reševanje tega zavleklo še v naslednje leto. Kakšne vplive ima nelikvidnost na poslovanje našega podjetja, je bilo v tovarniškem časopisu že napisano.

Glede na velike monetarne spremembe v svetu in glede na strateški pomen surovin, ki jih uporabljamo za proizvodnjo, lahko pričakujemo določene težave,

V skladišču gotovih izdelkov

skega sveta do druge polovice decembra. Nekateri posamezni oziroma parcialni plani za leto 1970 so že v izdelavi. Tako je zaključena analiza tržišča, znane so kapacitete podjetja, dela se plan proizvodnje in pripravljajo se osnove za ostale plane.

Najbolj grobe smernice za leto 1970 so bile podane že na seji strokovnega kolegija ob koncu meseca avgusta, kjer so bili upoštevani predvsem znani podatki iz tržne analize, kapacitete in pa pričakovani splošni pogoji gospodarjenja za leto 1970.

Poslovanje v letošnjem letu se odvija pod vplivom zaostrenih

predvsem porast cen surovin, oziroma težave okrog nabave deviznih sredstev skozi različne režime dodeljevanja teh od strani administracije.

Iz vseh naštetih elementov in pa iz dejstva, da se v letu 1970 naše kapacitete ne povečujejo, lahko pričakujemo, da bo potrebno verjetno bolj kot letos iskati predvsem rešitve znotraj podjetja, tako na področju tehnologije, tehnike, oziroma na ekonomsko organizacijskem področju, da se z gospodarskim načrtom dosežejo rezultati, ki jih zahteva naš srednjeročni program.

BALANČ FRANČ

Začetek šolskega leta

V jesenskem času se prične pouk na raznih šolah ter je tudi najugodnejša doba za začetek ostalih oblik izobraževanja. Tako začenjamo letos novo izobraževalno sezono v upanju, da bo uspešnejša od prejšnjih. Vsem je znano, da je izobraževanje potrebno, da brez dobro usposobljenih delavcev in dobrih strokovnjakov ne bo napredka, pa se vendar vedno znova srečujemo s težavami, ko je treba preiti od besed in napisanih načel k dejanjem.

V skladu z razvojem podjetja ter začrtano kadrovsko politiko so organi upravljanja leta 1967 sprejeli kriterije, ki določajo za vsakega člana kolektiva, kakšne so njegove obveznosti glede izobraževanja za tisto delovno mesto, ki ga zaseda in za katero nima ustrezne izobrazbe.

Vsak je z odločbo o razporeditvi seznanjen s svojimi dolžnostmi. Kot že rečeno pa se težave začnejo, ko bi posameznik moral začeti hoditi v šolo ali tečaj. Večina delavcev, kot je videti, zadolžitev sploh ni jemala resno ter jih ne misli izpolniti. Naj navedem le nekaj števil: obveznost končati osnovno šolo ima cca 120 mladih delavcev. Vsi so bili pismeno pravočasno opozorjeni na vpis in seznanjeni s pogoji šolanja. Le 24 delavcev se je prijavilo, ostali so izobraževanje odklonili ali pa sploh niso odgovorili. V strokovnih, vzdrževalnih in storitvenih DE bi moral svojo izobrazbo izpolniti 301 delavec, od tega polovico na raznih tečajih, ki jih bomo še organizirali, polovico pa v šolah. O vseh obveznostih so razpravljale komisije za kadre v delovnih enotah in vodje delovnih enot. Rezultat pa je 14 na novo vključenih v šol. letu 69/70, medtem, ko je 45 delavcev začelo s študijem že v prejšnjih šolskih letih. Sto delavcev pa ne želi izpolniti svojega znanja ali pa želi preložiti to za nedoločen čas. Zavedati pa se morajo, da bodo sčasoma morali prepustiti delovna mesta tistim, ki bodo imeli ustrezna znanja, saj študira mnogo naših delavcev ob delu, ne da bi imeli obveznosti.

Naj še podam kratek pregled, koliko naših delavcev študira na raznih šolah:

PGS: v letu 1969/70 je vpisanih v I. letnik 20 učencev in v II. letnik 22 učencev. Učenci II. letnika se bodo specializirali za delo v DE avtopnevmatikarna, velopnevmatikarna in polzdelki.

V šolskem letu 1968/69 je zaključilo I. letnik 22 učencev, izdelali pa niso 4 učenci. Učenci II. letnika so opravljali zaključni izpit, uspešno 18, neuspešno pa 2, ki imata popravni izpit.

TGS: oddelek je začel z delom v šol. letu 1968/69 in je bilo vpisanih 32 slušateljev. Med letom jih je odstopilo 10.

- 5. razred 2 (vpisana 2),
- 6. razred 10 (vpisanih 17),
- 7. razred 6 (vpisanih 14),
- 8. razred 7 (vpisanih 8).

skupno 25 delavcev

Popravne izpite imata dva v šestem razredu, eden je neocenjen, 12 pa jih ni hodilo na predavanja, niti niso delali izpitov.

Učenec pri praktičnem pouku

Uspešno je opravilo v rednih rokih vse izpite 7 slušateljev, eno nezadostno oceno ima 6 slušateljev, dve ali več nezadostnih ocen pa 9.

V II. letnik je dovoljen vpis 21 slušateljem, tisti z negativnimi ocenami s pogojem, da v mesecu novembru in decembru ponovno opravljajo izpite, iz katerih so negativno ocenjeni. Pridružili se jim bodo še trije novi, od katerih ima eden že izpolnjene pogoje za vpis, dva pa morata do februarja opraviti razredni izpit čez prvi letnik.

VGS: 13 naših delavcev bi moralo diplomirati v letošnjem letu (po pogodbi do konca septembra), dva pa do oktobra 1970. Doslej so diplomirali trije, predvidevamo, da ima možnost tekom enega leta diplomirati še 7 absolventov, 5 pa jih v zadnjem letu ni delalo nobene izpita.

OSNOVNA SOLA

V šol. letu 1968/69 se je vpisalo v osnovno šolo 42 delavcev. Uspešno so zaključili:

V letošnjem letu je vpisanih 24 delavcev, od tega le 11 na novo, vsi ostali le nadaljujejo šolanje v višjem razredu.

IZREDNI STUDIJ NA OSTALIH ŠOLAH:

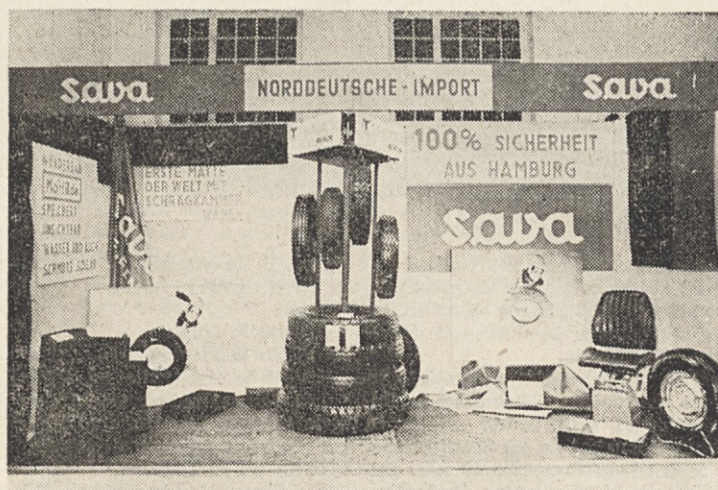
V šolskem letu 1968/69 je bilo vpisanih na raznih šolah 101 naš delavec, od tega na poklicni in delovodski šoli 14 na srednjih šolah 37 na višjih šolah 35 na visokih šolah 4 na III. stopnji (podipl. študij) 11 Šolanje je zaključilo 6 delavcev. V letošnjem letu pa se je vpisalo 39 delavcev, od tega:

v poklicne in delovodske šole 6
v srednje šole 5
v višje šole 21
v visoke šole 4
na III. stopnjo (podipl. študij) 3

Poleg gornjih bi se želelo šolati še 10 delavcev, vendar komisija za kadre podjetja še ni obravnavala njihovih vlog, ker še ni prejela vseh potrebnih soglasij (soglasje vodje DE in sveta DE).

(Konec na 2. str.)

Sava na Frankfurtskem sejmu

Naš razstveni prostor na FV (članek na 2. strani)

O statutu

DOPOLNJEVANJE STATUTA PODJETJA

Na zadnji seji je komisija za samoupravne predpise končala razpravo o osnutku določil glede družbeno ekonomskega položaja delavcev v podjetju. Ta določila z dopolnitvami in spremembami, ki jih predpisuje temeljni zakon o delovnih razmerjih, je podoben že dosedanjemu statutu. Posebnosti so v tem, da so upoštevane zakonske dopolnitve in spremembe, da so določila o postopkih pri urejanju delovnih razmerij prenešena v ustrezni pravilnik in da so številna določila smiselno povezana v 10, namesto dosedanjih 20 poglavij.

Največ razprave je bilo o osnutkih določil, ki se nanašajo na or-

ganiziranje dela in sistemizacijo delovnih mest, predpisane delovne dolžnosti in odgovornosti delavcev, izobraževanje in informiranje delavcev, delovni čas in odsotnost delavcev z dela ter delitev osebnih dohodkov. Poleg drugega je komisija sklenila zahtevati brezpogojno izpolnjevanje vseh delovnih dolžnosti, ki jih imajo delavci v zvezi z delom oziroma s pogojno razporeditvijo na delovna mesta.

Na prihodnji seji bo komisija končala razpravo o izdelanih osnutkih spremenjenih ali dopolnjenih določil statuta podjetja. Zadnja razprava bo obsegala določila o družbeno ekonomskem položaju podjetja, med katerimi se najpomembnejše spremembe in dopolnitve nanašajo na sredstva podjetja, organizacijo poslovanja, gospodarsko načrtovanje, spremljanje in evidentiranje poslovanja, delitev dohodka in samoupravno strukturo podjetja.

Po ustavnih in zakonskih spremembah delavci podjetja uresničujejo samoupravljanje v podjetju kot celoti in v delovnih enotah v njegovem sestavu. Pri tem sami določijo samoupravno strukturo podjetja in v njej delavski svet podjetja in organe delovnih enot, katerim poverjajo določene funkcije upravljanja, in kolektivne ter individualne izvršilne organe, katerim poverjajo določene izvršilne funkcije. V samoupravni strukturi podjetja je zato predvidenih več kolektivnih izvršilnih organov, ki bodo odločali o družbeno ekonomskem in kadrovskega socialnem pomenu izvršitvenih predlogov, ter direktor podjetja kot individualni izvršilni organ. Vse izvršilne organe bo volil delavski svet podjetja in bodo njemu odgovorni. V bodoče bo statut podjetja (ne pa zakon) določal tudi čas, za kate- rega se volijo organi upravljanja, in pogoje ter način izvolitve in razrešitve organov upravljanja.

STEFAN MARCIJAN

Izdelki Sava na Frankfurtskem avtomobilskem sejmu

Od 11. do 21. septembra 1969 je bil v Frankfurtu 44. mednarodni avtomobilski salon, ki ima glede na svojo tradicijo velik medna-

rodni pomen. V našem časopisju so bile posamezne zanimivosti že napisane, zlasti vse o novostih, ki jih bo mogoče zasledovati v avto-

mobilskem svetu. Malo, ali nič pa ni bilo napisanega o tem, da ima ta sejem širši pomen, saj predstavlja manifestacijo dosežkov celotne osnovne in spremljajoče (dopolnilne) avtomobilske industrije. Konkretnije povedano: od 1385 razstavljalcev jih je samo 61 razstavljal avtomobile, vsi ostali razstavljalci pa so predstavljali dopolnilno avtomobilsko industrijo.

Teh nekaj uvodnih besed je bilo potrebno napisati zato, da bi na ustrenejši način opravičilo odločitev strokovnega sveta, da na osnovi ugodne ponudbe tudi mi razstavimo del naših proizvodov: gume, umetno usnje, avtomobilske preproge itd. Naš razstaveni prostor je bil majhen, celo na neprimernem mestu, pa vendar je pri obiskovalcih - kupcih vzbudil veliko zanimanje. Kot je to običaj na takih sejmih, so se sklepane konkretne komercialne pogodbe — predvsem za avtomobilske gume in avtomobilske preproge. Manj zanimanja je bilo za umetno usnje, najbrž zato, ker izbor ni bil najboljši, pa tudi pogoji nakupa neprimerni.

Če povzamemo nekatere bistvene ugotovitve, bi lahko predvsem rekli, da bi morali tudi v bodoče razstavljanje na sejmih, ki imajo mednarodni pomen. Prednosti, ki jih moramo izkoristiti v izvozu naših proizvodov, morajo biti osnova pri programiranju naše dolgoročne in kratkoročne proizvodne in poslovne orientacije. Predvsem je potrebno razširiti plama naših izdelkov v svetovnem trgu, zlasti še, ker imamo zato vse potrebne pogoje. Po potrebi pa to pomeni tudi razširitev oz. selekcijo proizvodnega programa.

RADO ROTER

44. Internationale Automobil - Ausstellung

Offizieller Katalog

IAA - 1969

Frankfurt am Main 11. - 21. September 1969

Znak 44. mednarodnega avtomobilskega sejma

Savski upokojenci so bili zadovoljni

ZAHVALA

V imenu upokojencev, udeležencev izleta v Crikvenico, se iskreno zahvaljujem kolektivu Sava za vso pozornost in skrb. Posebno se zahvaljujem inž. Turzanskemu za prijazen nagovor in njegove želje, savskemu oktetu za pesmi, ki so jih zapeli, tov. Janezu Sušniku, ki nas je dva dni zabaval in tov. Blažu Studnu, ki je izlet pripravil in ga v zadovoljstvo vseh nas lepo izpeljal.

Kolektivu Sava želim še veliko delovnih uspehov.

VALENTIN SVETE

Dvodnevni brezplačni izlet upokojenih članov kolektiva je dobro uspel. V ponedeljek, 8. septembra so se že ob 12. uri dopoldan pričeli zbirati pred upravno stavbo za izlet v naš počitniški dom v Crikvenici. Ob 14.30 so jih pred upravno stavbo pozdravili predstavniki kolektiva in jim ob skromni slovesnosti zaželeli čimveč prijetnega bivanja v počitniškem domu. Nato so se s tremi avtobusi odpeljali proti morju. Vožnja do Crikvenice je dolga, vendar je čas zelo hitro minil, saj so si imeli drug drugemu veliko povedati, obujali so spomine, pa tudi člani okteta so poskrbeli za dobro voljo.

Drugi dan so se na terasi doma zbrali vsi upokojenci, kajti napovedana je bila zabavna oddaja Pokaži, kaj znaš. Čeprav je bila oddaja izpeljana zelo amatersko, so se vsi prijetno zabavali.

Na tekmovanju so se med seboj pomerili tov. Martin Bajželj, tov. Janez Rogelj, tov. Fani Stergar in tov. Franc Sušnik. Odgovarjali so na vprašanja o zgodovini podjetja. Zmagala je tov. Stergarjeva z 21 točkami, drugi je bil tov. Martin Bajželj s 15 točkami, tretji tov. Franc Sušnik z 10 točkami in četrti tov. Franc Rogelj s 7 točkami. Tekmovalci so bili nagrajeni z reklamnimi izdelki podjetja. Na zabavni oddaji sta sodelovala tudi harmonikarja tov. Hafner in tov. Arh.

Poleg tega so se izletniki zabavali z balinanjem, kopanjem, saj je bilo morje toplo in prijetno za kopanje, petjem, kramljanjem in hitro je prišel čas, ko so se morali preseliti v avtobus in se peljati proti domu.

Z izletom so bili zelo zadovoljni in ena izmed njihovih želja je bila, da bi podjetje še naprej tako dobro gospodarilo in da bi tudi v naslednjem letu doživeli tako prijetno in težko pričakovano srečanje.

BLAŽ STUDEN

SAVSKI GASILCI DRUGI

V okviru proslav jubilejne stoletnice gasilstva na Slovenskem je bilo v soboto, 13. septembra tekmovanje enot gasilskih industrijskih društev SR Slovenije v Kranju.

Zaradi zaslug pri razvijanju gasilstva je Gasilska zveza Slovenije zaupala organizacijo (pokroviteljstvo) naši tovarni in v njenem imenu je v soboto dopoldan inž. Vili Žener, predsednik upravnega odbora odprl tekmovanje.

Tekmovalo je sedem gasilskih enot. Prvo mesto so osvojili gasilci tovarne Color Medvode, drugo Sava, tretje pa Kolinska Ljubljana. Tekmovanja se je udeležilo približno 200 gasilcev, ogledalo pa nad 1500 gledalcev.

V močni »konkurenci« je drugo mesto za Savčane lep uspeh in vsem naše iskrene čestitke.

J. Š.

POPRAVEK

V 16. številki glasila nam je v sestavku DOPOLNJEVANJE STATUTA tiskarski škrat krepko zagodel:

V prvem odstavku, stavek »V tej zvezi je predpisana tudi metodologija planiranja in obračunavanja poslovnih uspehov delovnih enot...« je izpadla beseda uspehov, kajti doslej poslovnih delovnih enot še nimamo.

V drugem odstavku, prvi stavek pa je vrinjena beseda podjetja. Prvi stavek se pravilno glasi: »Določila o samoupravnem položaju ohranjajo dosedanjo strukturo...«. V istem odstavku, v tretji stavek pa se je vrnila beseda odgovornosti namesto organiziranosti. Stavek se pravilno glasi: »Letošnje ustavne in zakonske spremembe imajo namreč tudi to posebnost, da s stališča samoupravne organiziranosti delavcev določajo organe upravljanja...«.

Prosimo avtorja, da nam napake oprostí, oprostčamo pa se tudi brašcem in prosimo, da to upoštevate.

UREDNIK

Judita Rakovec, direktor IC

(Nadaljevanje s 1. strani)
IC sklene z vsakim delavcem, ki se šola, pogodbo, kjer so točno določene pravice in dolžnosti delavcev in podjetja.

Ker se bo podjetje razvijalo in bomo še rabili strokovni kader, študenti bodo tudi redne dijake in študente, nekaj pa jih kreditiramo.

V šolskem letu 1968/69 smo študentirali 36 dijakov in študentov, od tega na srednjih šolah 9 dijakov,

na višjih in visokih 27 študentov, in kreditirali 15 dijakov ali študentov:

na srednjih šolah 6

na višjih in visokih 9

Študij je zaključilo na srednjih šolah 8 dijakov, na visokih pa 3. V letošnjem šol. letu smo podelili na srednjih šolah 6 štipendij, na visokih pa 10 štipendij.

Kreditov še nismo razpisali. Z vsemi štipendisti in kreditiranci so sklenjene pogodbe.

Jože Kepic, vratar

Skoraj neopazni stojijo na svojih delovnih mestih, varujejo naše imetje in skrbijo za nemoten prihod in odhod delavcev.

To so vratarji in čuvaji.

Večina ima do njih dober, tovariški odnos, nekateri pa še vedno vidijo v njih nepotrebno zlo.

Pa vendar smo vsi v podjetju zato, ker smo potrebni. Tudi vratarji in čuvaji so zato pri nas. Tudi oni so delavci z nalogami in pravicami. Gotovo se večina strinja, da imamo v Savi dobre, prizadevne in zelo poštene vratarje in čuvaje.

Razmišljanje o tem me je napotilo, da sem enega od njih, JOZETA KEPICA poprosil za krajši razgovor.

1. *Tov. Kepic, koliko časa ti je že poteklo v vratarski hišici?*

O tem, kdaj in kako sem prišel v vratarsko ložo, nekoliko kasneje. V Savo sem prišel 25. julija 1956. leta. Bil sem nekvalificiran delavec. Dve leti kasneje so v tovarni pripravili tečaj za pridobitev polkvalifikacije. Udeležil sem se ga tudi jaz in ga uspešno zaključil. Dobil sem delo kvalificiranega delavca in zelo sem bil zadovoljen. Vse do 16. junija 1962, ko sem v prometni nesreči izgubil desno roko. Tedaj sem bil spet na začetku poti.

Maja, leto dni po nesreči, sem prvič stopil v vratarsko hišico in zdaj teče že sedmo leto.

2. *Ljudje smo vseh vrst: redni (prihod na delo), neredni, zlobni in tovariški. Kateri »tipi« so najtežji?*

Zame so najtežji tisti »tipi«, ki vsak dan zamujajo. Tisti, ki zamudijo slučajno, nenamerno, po mojem niso zlobni.

3. *Dolgo je, odkar je bilo ukinjeno »vizičenje« pri izhodu iz podjetja, ker to žali človeško dostojanstvo. Občasno pa preglede le opravite. Kako je s tativinami oz. ali zasačite koga ob taki priložnosti, ko hoče nekaj ukrasti?*

Na pobudo vodje delovne enote opravljamo občasne splošne preglede pri izhodu iz tovarne. Če pri kom dobimo ukradeno stvar, to sporočimo vodstvu.

Pri splošnih pregledih pa običajno odkrijemo le manjše tatvine, večje pa se včasih zgodijo za našim hrbtom. Pa vseeno se tatvine nikomur ne izplača. Tudi »veliki tiči« se ujamejo, posledice pa so toliko hujše za človeka, ki se v tako dejanje spusti.

4. *Vratarju ali čuvaju se lahko pripete najbolj čudne stvari. Bi morda povedal dogodek, ki te je najbolj presenetil, najbolj razveselil ali najbolj razjezil?*

V sedmih letih sem bil dvakrat hudo presenečen, če ne rečem razočaran. Obakrat je šlo za tatvine, in sicer je enkrat sodeloval pri kraji eden izmed nas, vratarjev, drugič pa čuvaj (gasilec).

Razjezi pa me človek, ki je pijan, pa tega ne prizna, hoče pa v tovarno ali pa je pripravljen o tem široko razpravljati.

Razveseli me vsak dan, če sem svoje delo uspešno opravil in če ni nič narobe.

5. *Kaj sporačaš v imenu kolegiov nam vsem, 2.500 delavcem, ki vsak dan hodimo mimo vratarne, kjer ste vi in vaši kolegi na delovnih mestih?*

Tebi, tov. urednik, želim, da bi imel čimveč dopisnikov za glasilo, želim tudi, da bi dosegli veliko delovnih uspehov in čimvečji razvoj, službi varnosti podjetja pa čimvečjo budnost in veliko razumevanja med seboj.

J. Š.

Sava na Zagrebškem velesejmu

Zagrebški velesejem je v SFRJ gotovo največja manifestacija jugoslovanske industrije in kmetijske proizvodnje, tehnike in novosti. Če k temu dodamo še sodelovanje nad petdesetih tujih držav, pomeni to veliko poslovno akcijo, saj po neuradnih podatkih sklenejo vsako leto na zagrebškem velesejmu četrtno vseh pogodb (od letnega izvoza) za izvoz svojih izdelkov.

U naši udeležbi na jesenskem zagrebškem velesejmu smo v prejšnji številki objavili krajšo informacijo, če pa imate potrpljenje, preberite tale sestavek do konca. Tudi sam sem se popeljal v »beli Zagreb grad« in v dveh dneh obhodu skoraj 15 km od vseh 125, kolikor bi jih moral, če bi si hotel ogledati vse razstavne prostore.

U velesejmu na splošno res ne bi rad pisal, saj ste gotovo po televiziji — ki se vsako leto bolj vključuje vanj — in dnevnega tiska veliko slišali in brali. Dejstvo pa je, da vsako leto beležijo večje število obiskovalcev, torej vsako leto rekordno.

Nasega razstavnega prostora ni bilo težko najti. Je v istem paviljonu kot že nekaj let in nekajkrat sem bral — obiščite nas v paviljonu 25.

Nasi razstavljeni predmeti obiskovalca že na daleč opozorijo nase: pisana paleta barv pritegne oči, saj so v eni vrsti razstavljeni (predvsem) avtomobilski plašči štirih jugoslovanskih gumarskih podjetij, na koncu, na vogalu je Sava, ki je letos namenila največ prostora naravnemu in umetnemu usnju vseh barv. Tu so lični ženski škornji v črnem, rjavem in rjavkasto rdečem usnju. Naprej svetleče rdeč damski plašč, pa rdeči vrtljivi fotelj in trojni fotelj (sklop). Naša posebnost na letošnjem velesejmu je čoln SKAT.

Posebnost zato, ker je izdelan po načrtu našega delavca A. HUDETA, medtem ko so podobni čolni, ki so jih razstavila nekatera druga podjetja, izdelani po tuji licenci.

Potem so tu avtomobilski plašči, ležalne blazine, cevi in kemični izdelki. Vmes so reklamni napisi, nazivi izdelkov in cvetje. Kakšno razkošje in blišč in kako klavrno se počutim, ko se spominam na sivino izložb naše trgovine v Kranju.

Smučarski čevlji v rdeči, plavi in srebrni ter beli barvi so vredni posebne omembe. Sprva sem menil, da ne sodijo med naše izdelke. Pa le! Izdelani so iz plastificiranega cepljenca (savski proizvod, delovna skupina inž. Franc Jurgele), naredili pa so jih v Alpini Ziri. Če bo ta proizvodnja stekla, bo to kmalu majhna senzacija na trgu čevljev.

Ko sem nekajkrat »obkrožil« nas razstavnici prostor, sem se oglašil pri naših, ki so teh deset dni s potrpežljivostjo in oboroženi z vsemi mogočimi podatki odgovarjali na brezštevilna vprašanja, svetovali in se dogovarjali z interesi in kupci.

Torej, kaj sem hotel drugega, kot pričeti z obrabljenimi vprašanji.

Inž. arh. Božena Premeljč mi je povedala, da je ohišje našega razstavnega prostora letos novo, idejni osnutek je izdelala sama, postavilo pa ga je podjetje LJK Ljubljana. Z omenjenim podjetjem je Sava sklenila petletno pogodbo o sodelovanju, tako da se že pripravlja nov načrt razstavnega prostora za leto 1971.

Letošnji razstavnici prostor je skoraj polovico večji kot lani in meri 108 kvadratnih metrov.

Sava je na letošnjem velesejmu izvedla akcijo, ki je med obisko-

valci vzbudila precej zanimanja: najeli so skupino zagrebških študentov, ki so v enem dnevu na avtomobile, parkirane okrog zagrebškega velesejma nalepili nad tri tisoč ličnih nalepk. Takih nalepk so pripravili trideset tisoč in te dni jih bodo dajali vsem kupcem naših izdelkov.

Poleg tega so obiskovalcem razdelili na tisoče reklamnih listov o naših ostalih izdelkih ter postavili na pročelju paviljona dva velika reklamna napisa. Torej, če lahko dam laično in neuradno oceniti o reklamah — odlično!

Tov. PRAH Vladimir in tov. LEROTA Stepan, trgovska predstavnik Save za SR Hrvatsko, sta mi povedala o poslovnem delu naše udeležbe na velesejmu.

Največ pozornosti vzbuja čoln SKAT in umetno usnje VIVELAN LUX in VIVELAN RAVNI. Za ta dva modela so se poslovni ljudje najbolj zanimali.

Tov. Lerota mi je dejal, da so imeli v soboto za kakih 40 milijonov din sklenjenih pogodb — od tega 90% za vist in ostalo naravno usnje (podatkov o sklenjenih pogodbah za gumene izdelke nisem dobil).

Tov. Prah mi je povedal, da za avtopnevmatiko pogodb niso sklenili, ker nekaterih vrst na splošno primanjkuje trgovinam in trgovskim predstavnikom. Na našem razstavnem prostoru se je oglašilo tudi nekaj tujih kupcev, ki so se zanimali za ležalne blazine, termoforje itd.

Naj ob zaključku zapisa z letošnjega zagrebškega velesejma zapišem še tole: Sava je prejela tri diplome za razstavljene predmete, in sicer za vivelanlux za obleke in galanterijo, za goveji črni (nappe) boks in za goveji semiš anilin v barvi.

JOŽE STULAR

Vrnitev obiska sindikalni delegaciji Semperita

V mesecu maju je bila pri nas na obisku sindikalna delegacija 12 članov kolektiva iz Semperita. Namen tega obiska je bil, spoznati vlogo sindikata v našem podjetju, seznaniti se z našo socialno in zdravstveno politiko ter vlogo sindikata v samoupravnem sistemu. Pri zaključnih razgovorih smo se dogovorili za vrnitev obiska.

Tako se je dne 19. in 20. septembra 1969 mudila v Semperitu naša 13-članska sindikalna delegacija z namenom, da bi spoznali vlogo sindikata v Semperitu in si hkrati ogledali obrata v Vimpassingu in Treiskürchnu.

Omogočili so nam ogled obeh obratov, po ogledu pa smo imeli

razgovor. Iz vsebine pogovorov je bilo razbrati, da se sindikat glede na kapitalistično, družbeno ekonomsko ureditev kot predstavnik delavskega razreda z izrazito poudarjeno zaščitno funkcijo bori za nekatere delavske pravice, kot so: mezde, enakost delavskega položaja žensk in moških, socialno in zdravstveno zavarovanje, reševanje stanovanjskih zadev in deloma rekreacija.

Iz tega je razvidno, da gre za izrazito antagonističen odnos, ki ne dovoljuje, da bi sindikat kakorkoli lahko reševal probleme gospodarnosti, upravljanja, oz. vodenja.

V opisanih nalogah, s katerimi se ukvarja njihov sindikat, so dosegli zavidljive rezultate, zato so trenutno pred resnim problemom opredelitve njihove bodoče aktivnosti.

Poleg tega pa se v aktivnosti sindikata odražajo razni vplivi političnih strank. To pa zmanjšuje njihovo enakost, omogoča klikarstvo, pojavlja se problem enakosti vodstva oz. kadrovanja na sploh.

Glede na poslovno-tehnično sodelovanje med Savo in Semperitom in kljub danim kršičnim pripombam je bil sprejet dogovor, da tudi v bodoče skušamo najti odgovarajoče oblike sodelovanja.

BLAŽ STUDEN

Kaj delajo?

Delo te komisije pa se še ni uveljavilo, kajti praviloma dobi predloge za odlikovanje delavcev iz posameznih delovnih enot, le-te

pa nedvomno (sveti delovnih enot, vodstvo, sindikat, mladina in ZK) premalo pozornosti posve-

V letošnji 13. številki glasila smo objavili krajši sestavek o delu komisij in odborov podjetja. Tedaj smo obljubili tudi nadaljevanje, saj gotovo marsikoga zanima, kaj in kako delajo.

V današnjem zapisku berite o delu notranje arbitraže, komisiji za odlikovanje in ocenjevanje škode ter o komisiji za analitsko oceno delovnih mest.

NOTRANJA ARBITRAŽA

Notranja arbitraža rešuje spore med delovnimi enotami ali posamezniki in delovnimi enotami.

Do 1. julija so imeli štiri seje, na katerih so obravnavali štiri primere sporov med delovnimi enotami.

Za notranjo arbitražo je zanimivo predvsem dvojje: na svojih sejah člani obravnavajo odškodninske zahteve, ki običajno presega milijonske vsote, in drugo, na vsaki seji izvolijo predsednika, ki opravlja to funkcijo samo enkrat.

KOMISIJA ZA ODLIKOVANJA je imela doslej samo eno sejo. Tedaj so izvolili svojega predsednika in se dogovorili o načinu dela.

Seja upravnega odbora

Splošni akt	Osnutki za obravnavo	Komisije za gospodarjenje in upravljanje	Sindikalni odbor	Rezpreve po pododborih (in delovnih enotah)
1. STATUT PODJETJA	a) temeljne določbe o vlogi družbeno političnih organizacij v samoupravnem podjetju b) družbeno ekonomski položaj delavcev - organiziranje dela - zasedanje delovnih mest in razporejanje delavcev - delovne dolžnosti delavcev - strokovno izpopolnjevanje in izobraževanje - varstvo delavcev pri delu - napredovanje delavcev - informiranje delavcev - delovni čas in nedurno delo - prenehanje dela delavcev - delitev osebnih dohodkov - ureditve samoupravljanja c) predlog organizacije podjetja po delovnih enotah d) družbeno ekonomski položaj delovnih enot in pristojnosti organov upravljanja e) spremljanje in evidentiranje poslovanja delovnih enot in podjetja f) samoupravna struktura podjetja: - organ upravljanja podjetja (delavski svet) - kolektivni izvršilni organi - individualni izvršilni organ			oktober/november september september november september
2. PRAVILNIK O VOLITVAH ORGANOV UPRAVLJANJA IN IZVRŠILNIH ORGANOV	- vskladitev s spremembami temeljnega zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov	september	september	oktober
3. PRAVILNIK O DELOVNIH RAZMERNOSTI	- vskladitev s spremembami temeljnega zakona o delovnih razmerjih	oktober	oktober	november
4. PRAVILNIK O DELITVI DOHODKA	- vskladitev z novim zakonom o ugotavljanju in delitvi dohodka	november	november	december
5. PRAVILNIK O KNJIGOVODSTVU	- vskladitev z novim zakonom o knjigovodstvu	november	november	december

(Nadaljevanje na 3. strani)
čajo prizadevnim in poštenim posameznikom.
Na seji so sklenili, da bodo pripravili seznam odlikovancev iz naše tovarne od leta 1945 dalje. Ta seznam pa bo gotovo zanimiv tudi za vas, zato ga bomo objavili.

KOMISIJA ZA OCENJEVANJE SKODE
Delo oz. vsebina dela komisije za ocenjevanje škode je zelo podobno delu arbitražne komisije. Prav o tem so poleg konstituiranja razpravljali na prvi in drugi seji in ugotovili, da je treba v njihov pravilnik natančneje zapisati, kaj bodo reševali eni in kaj drugi.
Predlog pravilnika so dali v razpravo kolektivu, nato pa ga bo potrdil delavski svet podjetja.

KOMISIJA ZA ODPIS
Tudi ta komisija se je doslej sestala samo dvakrat, obravnavali pa so odpis drobnega inventarja in neuporabnih surovin.

KOMISIJA ZA REHABILITACIJO INVALIDOV
je imela doslej samo eno sejo. Kot pri ostalih, je njeno delo izredno obsežno, zato so se že na prvi seji dogovorili za program dela. Ta izgleda takole:
- članom komisije je treba pripraviti seznam delovnih mest, kjer je nevarnost poklicnih obolenj, ter seznam delavcev, ki so tako obolenja že imeli ali jih še imajo; seznam naj pripravi dr. Armeni;
- za obrat IV je treba določiti po predhodnem ogledu delovna mesta za invalide;
- ponovno je treba pregledati vsa za invalide določena mesta v obratu I in II.

KOMISIJA ZA ANALITSKO OCENO DELOVNIH MEST
Upam trditi, da je omenjena komisija od vseh na najbolj slabem glasu. Povsem neupravičeno! Ve-

čina namreč meni, da člani te komisije po svoji volji in po svojih občutkih dele »pike« levo in desno. Komisija za analitsko oceno delovnih mest pravzaprav dokončno obdela predloge, ki pridejo iz delovnih enot in iz ekonomsko organizacijske službe.

Doslej so imeli 14 sej, obravnavali pa so nad sto primerov.
Tako, s tem je zapis o delu komisij in odborov zaenkrat zaključen. Zavedam se, da je zelo skromen — brez komentarjev. Prav bi bilo, če bi o njihovem delu pogosteje pisali, jim posvečali več pozornosti, bolj prisluhnili tudi njihovim težavam. Za to pa sta možni samo dve poti: da vi postavljate njim vprašanja in bi jih objavljali v našem glasilu, ali pa, da od časa do časa napravimo razgovor s predsedniki komisij.

Najbrž bo zadnja oblika najbolj sprejemljiva in že v eni naslednjih številkih boste brali razgovor z enim od predsednikov ali pa članom komisij.
Seveda pa tudi od vas pričakujemo sodelovanje: pošljite nam vprašanja, ki vas tarejo in na katera bi radi zvedeli odgovore.

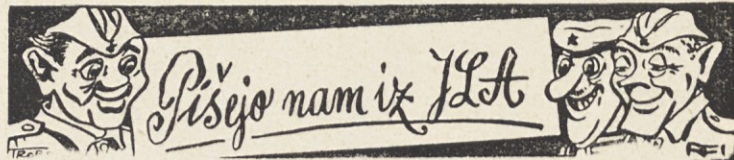
FRANCI PERNEL

SINDIKAT O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH STATUTA

V prejšnji številki je bil objavljen sestavek predsednika sindikalne organizacije tov. Blaža Studna o sodelovanju sindikata pri nastajanju sprememb in dopolnitev statuta. Zaradi pomanjkanja prostora smo tedaj morali izpustiti razpored razprav. Ker pa bi radi, da bi celotna, široko zasnovana akcija razprav o spremembah in dopolnitvah statuta zares uspela, tabelo objavljamo danes. Pri tem bo vsekakor največja naloga prav vodstva sindikalnih odborov, da bodo na svojem področju pritegnili k sodelovanju kar največ članov kolektiva.

Razprave bodo organizirane skupno s sveti delovnih enot, sindikatom, mladino in organizacijo ZK.

PISEJO NAM IZ JLA

To pot se je nabralo precej več pisem naših vojakov, zato bom moral vsakega nekoliko skrajšati.

Prav lepo je, da ste se oglasili tudi tisti, ki ste k vojakom komaj odšli, kakor tisti, ki štejete zadnje dneve do odslužitve kadrovskega roka.

»Imam že 'svoj' tank, s katerim imam vedno dosti dela. Zanimivo, opravljam podobno delo kot prej v Savi in tako ne bom pozabil vrteti ključe in odvijati vijake,« nam med drugim piše vojak Jože Weissesen iz v. p. 8164-60/3 Maribor.

Janez Marko iz v. p. 5920/16-D Sombor pa piše: »Vsem savskim športnikom, ki so sodelovali na Gumijadi, čestitam za izreden uspeh, ki so ga dosegli. Mojega nekdanjega sošolca Branka Galjota pa bi rad vprašal — v šali, seveda! — ali ve, kaj je to 'vojna tajna'. Pa brez zamer! Lep pozdrav vsem, posebno še tov. Ambrožiču in delavcem v mehanični delavnici obrata II.«

»Preko časopisa bi rad pozdravil vse nekdanje sodelavce, posebno iz delovne enote velopenmatikarna in vodjo delovne enote tov. Rajkota Debeljaka, vulkanizerje Ječnika in Narata,« je napisal Franc Šeruga iz v. p. 1315/6 Zagreb.

Pozdrave so poslali tudi:

Slavko Gorše, v. p. 5801/3 iz Čačka (pozdravlja tudi tov. Antona Laha in delavce valjarne II), Davorin Šeruga, v. p. 1947/18 VE 19, Zagreb, Mirko Štefe, v. p. 5650/8, Ljubljana, Marjan Mestinskec, v. p. 8569/3, Zagreb in Anton Šprajc, v. p. 8097/9, Ridica, Bačka.

Pozdrave sodelavcem — dežurnim ključavničarjem avtopnevmatikarne, vsem ključavničarjem mehanične delavnice II in tudi vsem v Savi pošilja tudi Branko Galjot, Skočivir, Bač — Bitolj, Makedonija, v. p. 7488/8.

Iz Ribnice na Dolenjskem se je oglasil tudi Dušan Homan, v. p. 3810/5, ki pozdravlja kolektiv.

Kakor vidite, tovariši vojaki, nobeno pismo ni romalo v uredniški koš in »prenesel« sem vaše pozdrave vsem v Savi.

Vsem želim v JLA prijetno počutje, čvrst korak in kmalu navsiudenje!
UREDNIK

Savski strelci zelo uspešni

Letošnje leto je za naše strelce zelo uspešno. Izkazali so se kot posamezniki in kot ekipe.

Med posamezniki je bil najboljši Franc PERNEL, ki je na republiškem prvenstvu v streljanju s pištolami dobil dve zlati, eno srebrno in eno bronasto kolajno. Zmagovita pot se je nadaljevala tudi na državnem prvenstvu, kjer je zopet dokazal, da ima zanesljivo roko in borbeni tekmovalni duh. Osvojil je obe zlati kolajni in postavil nov državni rekord v streljanju z revolverjem velikega kalibra. Tudi v streljanju z malokalibrsko puško je bil zelo uspešen in osvojil mesto občinskega prvaka.

V ekipnih nastopih so se savski strelci izredno izkazali na gumijadi v Kranju, kjer je ekipa Pernel, Černe, Zupan, Marič premočno zmagala.

Tudi na srečanju gumarjev in usnarjev na zagrebškem velesesumu je ekipa Černe, Keren, Nemeč osvojila prvo mesto.

Poleg teh večjih uspehov so naši strelci dosegli solidne uvrstitve na vseh tekmovaljih, ki jih je organiziral občinski strelski odbor oz. republiška strelska zveza. Posebno velja omeniti tekmovalje za počastitev dneva borca, kjer ekipa Košnik, Pogorelec, Štifter zasedla odlično četrto mesto.

V streljanju s pištolo se je kar solidno odrezal Pozenel, ki je bil z revolverjem velikega kalibra sedmi na državnem prvenstvu.

Strelska družina Sava si v disciplini pištol prizadeva vzgojiti še več strelcev, tako da bi lahko v bodoče nastopali kot ekipe, kajti

zaradi prizadevnosti posameznikov imamo možnosti za uspeh.

Vabimo člane kolektiva, ki se zanimajo za streljanje, da se nam pridružijo. Čez zimo bomo vadili streljanje z zračno puško v jedilnici obrata I.

DOMINIK POZENEL

Dopisuj
V
»SAVO«

Drugi o nas

O posvetovanju gumarjev smo pisali tudi v našem glasilu. V dnevniku Delo je bil 6. maja o tem objavljen daljši članek.

V isti številki tega časopisa je tudi zanimiv sestavek M. Sostič VISJA STORILNOST, BOLJSE GUME (o sodelovanju s Semperitom).

10. maja piše Glas o posvetovanju o položaju gumarske industrije. V začetku junija so nas obiskali predstavniki gumarske industrije iz Sovjetske zveze. O tem in še intervju z Borutom Snuderlom je bil objavljen v Glasu 7. junija.

Edino informacijo v sredstvih obveščanja izven Slovenije smo našli v tedniku Vjesnik u srijedu 7. aprila z naslovom ODGOVORNOST V DINARIJIH.

KDAJ TOPLARNA V KRANJU IN SAVA SE JE ODLOČILA ZA LASTNO GRADNJO je naslov sestavka v dnevniku Delo 30. maja. Od Aleksandra Šmuca je Sava odkupila napravo za lovljenje prahu. Članek z naslovom LOVILEC PRAHU IN PLINOV PRESTAL PREIZKUSNJO je bil objavljen v Glasu 7. junija.

V uredništvo dobivamo nekaj glasil gumarskih podjetij (Ris, Rekord...). V glasilu delovnega kolektiva Ris iz Zagreba so 1. junija objavili daljši članek o posvetovanju gumarjev na Bledu.

V tedniku Komunist je bil 20. junija objavljen intervju s tov. Borutom Snuderlom.

In tako smo pri kraju zbranih informacij, oz. ne še čisto: 26. julija je bil v Delovski enotnosti objavljen članek IZZIVANJE KRANJSKE SAVE, 9. julija pa v Glasu SAVSKE GUME ZA VOLKSWAGEN in 2. avgusta o nagradi mesta Kranja direktorju našega podjetja inž. Janezu Beravsu. Radio in televizija sta letos petkrat poročala o dogajanjih v Savi.
JOZE STULAR